

הרהורים לחג הפסח

שלוחה 11<11<21

זה הנס שלי!

שהיינו יכולים לבחור לעשות זאת כולנו עדיין חוגגים את הפסח באותו יום, אין ספק שמדובר בנס גדול.

למה אני מספר לכם את זה?

כי באחת השנים כשאמרנו בהגדה לשנה הבאה בירושלים, הבן הקטן שלי צחק. איך לשנה הבאה הוא שאל, הרי כל כך הרבה שנים אנחנו מבטיחים שזה יקרה ועד היום זה לא קרה? מאיפה לך אבא שהפעם זה בכל זאת יקרה?

פשוט מאוד אמרתי לו. אם היית מגלה שהקב"ה מלווה אותנו מאז שיצאנו לגלות עד היום היית מאמין שזה יקרה? אם אלפיים שנה הוא עושה לנו ניסים, אז מה זה בשבילו עוד אחד קטן? זה נכון אמר לי הבן שלי אבל אתה מכיר איזה ניסים שהשם עשה לנו בגלות?

בטח, עניתי לו. ליל הסדר זה לא נס?

כשהבן שלי לא הבין הסברתי לו.

שאלת את עצמך איך זה שכל היהודים חוגגים את הפסח באותו יום בלי מחלוקת? זה נראה לך הגיוני? אז אם בכל זאת זה קורה 2000 פעם ואף אחד לא מתווכח, זה סימן שהקב"ה נמצא בתמונה, ואם הוא נמצא בתמונה, מה זה בשבילו לבנות לנו את בית המקדש בירושלים הבנויה.

אם הוא הצליח לשמור על לוח השנה כל כך הרבה שנים בלי שנקלקל אותו, אז לבנות לנו את המקדש הוא לא יכול?

חוץ מזה זה גם כתוב בהגדה שקראנו עכשיו.

בהגדה של פסח אנחנו אומרים "ברוך שומר הבטחתו לישראל ברוך הוא" ומיד אחר כך אנחנו אומרים "והיא שעמדה לאבותינו ולנו, שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו והקב"ה מצילנו מידם".

שאלת את עצמך מה הקשר בין ההבטחה למצילינו מידם? בדיוק זה.

בדברים האלה שואל בעל ההגדה איך זה יתכן שלמרות שבכל דור רוצים לכלות אותנו, ואנחנו נודדים ומגורשים ממדינה למדינה, מוכים ופוחדים מבלבלים ודואגים, ולמרות זאת כל היהודים חוגגים את הפסח באותו יום? והוא עונה: בגלל ההבטחה.

יחליט בשבילה? האם זה לא נס גדול יותר מכל הניסים שהתרחשו במצרים?

ואם את חושבים שזה מובן מאליו שכולנו חוגגים את החגים באותו יום, ושאינו סתם רגשן, אז יש לי חדשות בשבילכם. זה כמעט קרה. או בעצם לא כמעט. זה קרה.

בשנת ד' אלפים תרפ"ב - 922 לספירה, בימי הגאונים, התעוררה מחלוקת קשה שאימה לפרק לתמיד את העם היהודי.

רבי אהרן בן מאיר שחי בארץ ישראל סרב לקבל את קביעת הגאונים באשר לעיבור השנה וקבע זמן אחר. וכך במשך שנתיים חגגו בני ארץ ישראל את הפסח בהבדל של יומיים משאר היהודים שבגולה.

זה אולי נשמע מוזר, אבל כשבבבל עוד אכלו חמץ, בארץ ישראל קראו את ההגדה, וכשבבבל אכלו מצות, בארץ ישראל כבר אכלו חמץ.

מי שבזכותו בכל זאת נותרנו מאוחדים סביב הלוח העברי היה רבינו סעדיה גאון שהכריע בין השיטות, ורק בגלל חכמתו עד היום כולנו חוגגים את הפסח באותו יום.

כך שאם אנחנו חושבים שזה מובן מאליו, מתברר שדאוד הנוצרי צודק ואנחנו לא.

למה צודק? כל מי שמכיר אותנו יידע לומר שאם למרות העקשנות היהודית כולם חוגגים את הפסח באותו יום זה באמת נס גדול, ושאוילי רק בגלל זה הומצאה הנצרות, רק כדי שנראה מה קורה לדת שאנשים המציאו מול כזאת שניתנה משמיים.

מה קרה שאצל הנוצרים שמאמינים באותה דת כל אחד חוגג את החגים מתי שהוא חושב, לעומת היהדות שבה אולי לא כולם חוגגים אבל מי שחוגג עושה זאת באותו יום בדיוק בכל העולם, וזה למרות שעברו אלפיים שנה שבהם לא ראינו אחד את השני?

אם הייתם שואלים אותי, בעיני מדובר בנס הרבה יותר גדול מכל הניסים שהתרחשו במצרים.

למה? בגלל שניסי מצרים נעשו על ידי הקב"ה בלי שהיו בני אדם מעורבים בה, אבל הנס הזה של רציפות המסורה, הוא הרי תלוי בבני אדם. בבחירה שלהם. ובה כידוע הקב"ה לא מתערב. ואם למרות

כמו כל שנה בערב פסח, גם השנה הגעתי למוסך של חיים כדי ללבן כלים עם הברנר שיש לו במוסך.

ושלא תבינו לא נכון. זה לא שחיים פתח עמדה להכשרת כלים אצלו במוסך, אלא שהלב הרחב שלו ושל הילדים שלו מצליח להכיל גם את השיגעונות שלי.

איך שהתחלתי בעבודה, ניגש אלי דאוד הפחח, כדי לאחל לי חג שמח.

אתה יודע, הוא אמר לי, השנה גם אצלנו חוגגים את הפסחא יחד אתכם, וזה קורה פעם בארבע שנים, אבל זה בכל זאת שונה מאצלכם.

אצלכם היהודים, כל היהודים חוגגים את הפסח באותו תאריך, אבל אצלנו הנוצרים לא.

אצלנו, כולם נגד כולם. האורתודוקסים חוגגים בתאריך אחד, והקופטים שטוענים שהאורתודוקסים טועים חוגגים ביום אחר. הנוצרים האתיופים שטוענים ששניהם טועים, חוגגים את הפסחא שלהם ביום אחר, והארמנים שגם רוצים להיות בתמונה בודקים מתי כולם חוגגים וקובעים להם יום משלהם, בקיצור בלאגן.

מה שמעניין, אמר לי דאוד, שכל העדות שהזכרתי משתייכות לאותה דת ולמרות שהם מאמינים באותה אמונה, הם לא מסכימים על כלום. כמו ילדים קטנים שרבים ביניהם ועושים דווקא רק כדי להוכיח שהם עצמאיים, ושאיך אחד לא מחליט בשבילם. וזה מה שיפה אצלכם היהודים.

אני יודע שגם אצלכם יש מחלוקות וויכוחים, אבל את פסח כולם עושים באותו יום, ובינינו, אמר לי דאוד בשקט כדי שלא ישמעו בנצרת את מה שהוא מספר בבני ברק, זה אומר משהו בקשר לשאלה מהי הדת האמיתית.

כשדאוד הלך, חשבתי על זה.

איך קורה שכבר אלפיים שנה שאנחנו מפורדים ומפוזרים בעולם כולו, בכל זאת כשאנחנו חוזרים לארץ ישראל מתברר שלוח השנה שלנו לא השתבש? איך זה שכל עדות ישראל חוגגות את הפסח באותו יום? איך זה שההגדה שאנחנו קוראים בליל הסדר, שלכל הדעות חלק לא קטן ממנה נכתב אחרי שיצאנו לגלות, היא אותה הגדה? איך זה שאף עדה לא קמה ואמרה שאף אחד לא

בשעת האזנה לקבצים
במערכת ניתן להשאר
תגובות ע"י הקשת
כוכבית 6 וכן להאזין
לתגובות ע"י הקשת
כוכבית 7

לדירוג האזנות וכן להאזנה
לדירוגים הקישו בשעת
השמעת הקובץ כוכבית 5

שלוחות מאגר השיעורים

- 1 יסודות האמונה
- 2 זוגיות וחינוך
- 3 השקפה יהודית
- 4 שאלות ותשובות
- 5 משמעות הסבל והנסיגות
- 6 סדרות
- 7 תנ"ך ותורה שבע"פ
- 8 נושאים שונים
- 9 שיעורים לפי ספרים
- 10 פרשה בארבע
- 11 שבת ומועדי השנה
- 12 הקטואליה ויהדות

הרשמה לשלוחת המנויים

מסלול א'
18 ש"ח לחודש
מסלול ב'
180 ש"ח לשנה
**ניתן להרשם כמנוי
בשלוחה 7 בתפריט
הראשי**

לתרומות עבור הפצת
העלון חייגו 077-430-9790
והקישו * בתפריט הראשי

או חייגו 054-859-3167
בין השעות 13:30-15:30

לקבלת פירוט השלוחות
שלחו מייל לכתובת
b0774309790@gmail.com

עלון זה מופץ לזכות

שמואל מאיר בן רחל
צפורה בת אסתר
מרים בת אסתר
לע"ב

אברהם בן לטיפה
מרגלית בת רחל
לרפואה
בת שבע גאולה בת יעל
חיה אסתר בת רחל

מנצרת כדי שיסביר לו למה הוא טועה.

כדי שיסביר לו שלמרות שלכל היהודים היה לאורך הגלות
את אותו מרור, כל היהודים עדיין אוכלים את אותה מצה,
ושבגלל זה הזוהר מכנה את המצה לחם הרפואה.

למה? כי אם למרות כל השנים, כל היהודים עדיין אוכלים את
אותה מצה, יש בזה כדי לרפא את האמונה מן הספקות
שמעורר בנו הבן הרשע באשר לאמיתות המסורה.
חג שמח.

בגלל שה' יתברך הבטיח לנו. בגלל שה' דואג שהמסורה
שאנחנו מעבירים לילדים שלנו בלייל הסדר תישאר שלמה
ואחידה. כדי שכשהבן הרשע יאמר שבגלל כל הצרות התורה
שלנו התבלבלה, והיא כבר לא התורה שה' נתן לנו, ושבגלל
זה כבר לא צריך לשמור אותה, נקה את שיניו ונענה לו,
בעבור זה עשה ה' לי.

כדי שנענה לו שאם הוא צודק שיסביר לנו בבקשה איך זה
שלמרות הטענה שלו, כל היהודים עדיין חוגגים את הפסח
באותו יום? ושאלו זה לא יספק אותו, נשלח אותו לדאוד

שאלות ותשובות

שלוחה 1<2<4

לדון לכף זכות, כיצד?

אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מימיו, ועל ידי זה
שאתה מוצא בו עוד מעט טוב ששם אינו רשע, ואתה דן
אותו לכף זכות, על ידי זה אתה מעלה אותו באמת מכף
חובה לכף זכות, עד שישב בתשובה על ידי זה."

במאמר זה מבאר רבי נחמן מברסלב ז"ע כי החובה לדון
לכף זכות אין פירושה לעקם את הראש ולומר על רשע
שהוא צדיק, אלא להתמקד בחלק הטוב שיש באדם אותו
אנחנו מבקרים, שכן אין לך אדם בעולם שאין בו איזה מעט
טוב שבאותו המעט אינו רשע. אלא שאם אכן כך הדבר,
מדוע אפוא קל לנו למצוא את החובה מן הזכות? משום
שאת הרוב הרע קל יותר לראות מאשר את מעט הטוב.
משום שהרע בולט יותר ממנו, ומשום שנח לנו לבנות את
עצמנו ולרומם את מעלתנו מחסרונו של אחרים, מאשר
בעבודה עצמית.

וכאן מציינים חז"ל בפנינו את דרישתם המופלאה - כשאתה
דן את חברך התאמץ לראות בראשונה את מעט הטוב שבו
אף שהוא מועט, מדוע? משום שאם מטרת הביקורת לתקן
את הזולת, על ידי שאנו מתמקדים בטוב שבזולת, אנו
גורמים לו לשנות את דרכיו, וזהו שנאמר: "עוד מעט ואין
רשע והתבוננת על מקומו ואינו" - אם אתה מסתכל על
המעט שבו - אינו רשע. והתבוננת על מקומו - והרשע כבר
אינו. ועל ידי זה יכול להשיבו בתשובה. כלומר, על ידי
שאנחנו מעוררים במחשבתנו את הצד החיובי והטוב
שבאותו אדם אנו מעניקים לו כח רוחני להעצים את הטוב
על הרע.

וכאן נמצאת התשובה לשאלתך - כיצד ניתן להעצים את
הנטיה לזון לכף זכות? על ידי שנרגיל את עצמנו להתאמץ
ולתור אחר הטוב שבכל דבר, מעשה או אדם ולהתמקד
בהם, וזאת בעזרת חיזוק באמונת ההשגחה הפרטית כפי
שכותב בעל "חינוך" על מצוות לא תיקום: משרשי המצוה.
שידע האדם ויתן אל לבו כי כל אשר יקרהו מטוב עד רע,
הוא סבה שתבוא עליו מאת השם ברוך הוא. ומיד האדם
מיד איש אחיו לא יהיה דבר בלתי רצון השם ברוך הוא, על
כן כשיצערהו או יכאיבהו אדם ידע בנפשו כי עונותיו גרמו,
והשם יתבדך גזר עליו בכך, ולא ישית מחשבותיו לנאם
ממנו, כי הוא אינו סבת רעתו, כי העון הוא המסבב, וכמו
שאמר דוד עליו השלום (שמואל ב טז יא) הניחו לו ויקלל כי
אמר לו יי. תלה הענין בחטאו ולא בשמעיו בן גרא. ועוד נמצא
במצוה זו תועלת רבה להשביט ריב ולהעביר המשטמות
מלב בני אדם, ובהיות שלום בין אנשים יעשה השם יתברך
שלום להם."

בהצלחה.

**שאלה: חז"ל לימדו במסכת אבות: "והוי דן את כל
האדם לכף זכות". האם זו לא תביעה קשה מידי? האם
ניתן לדון כל אדם לכף זכות? ובכלל, האם אין בכך כדי
לשחרר אותנו מאחריות? אם כולם טובים וצדיקים,
האם יש בכלל מקום לביקורת?**

תשובה: אנו רגילים לחשוב שלדון לכף זכות זה להתעלם מן
המציאות ולהשלול את עצמנו באשר למצבם הרוחני של
הסובבים אותנו.

באחד הימים שאלתי על כך את מורי ורבי זצ"ל.

בישיבה מלמדים אותנו לפתח חשיבה ישרה ולחתור לאמת
שבכל סברא או ביאור, גם אם הדבר יחייב אותנו להודות
בטעותנו משום שהאמת חשבה מכל, ולפתע אנו מגלים
שחז"ל דורשים מאתנו את ההפך - לדון לכף זכות ולתעלם
מן הנתונים שהמציאות החושית מציגה בפנינו ולהעניק
להם פרשנות שסותרת את השכל הישר. האם אין בכך
סתירה?

מה עלינו לחשוב על אדם שפורץ למכונית? שהוא מבקש
לקחת את אשתו לבית יולדות בלי להעיר את בעל הרכב?
האם לדון לכף זכות לכאורה זה לא לעקם את הראש?

וכך השיב לי מורי ורבי: אם זהו הפירוש למאמר חז"ל זה,
מסקנתך נכונה, אלא שלא לכך כיוונו חז"ל. במאמרם "והוי
דן את כל האדם לכף זכות" חז"ל דורשים מאתנו להתעלות
מעל לטבע הראשוני שלנו.

כבני אדם אנו נוטים לשפוט את המציאות ואת הסובבים
אותנו, ועל כן נטייתנו הראשונית מתמקדת בחסרונותיהם
ובפגמיהם שאכן קיימים בהם.

במאמרם דורשים מאתנו חז"ל להתעלות מעל לנטייה זו,
ולפני שאנו מוצאים באחרים פגמים וחסרונות, עלינו
להתמקד במעלותיהם. בזכויות שיש בהם.

וכך מבואר מאמר זה בליקוטי מוהר"ן: "דע, כי צריך לדון את
כל אדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור, צריך
לחפש ולמצא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע,
ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, על ידי
זה מעלה אותו באמת לכף זכות, ויכול להשיבו בתשובה,
זוה בחינת (תהלים לז י'): "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על
מקומו ואינו", הינו שהפסוק מזוהר לדון את הכל לכף זכות,
ואף-על-פי שאתה רואה שהוא רשע גמור, אף-על-פי-כן
צריך אתה לחפש ולבקש למצא בו מעט טוב ששם אינו
רשע וזהו ועוד מעט ואין רשע, שצריך אתה לבקש בו עוד
מעט טוב שיש בו עדיין, ששם אינו רשע, כי אף-על-פי-
שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדיין, כי איך

ניתן ליצור איתנו קשר בטלפון: 054-859-3167

או במייל בכתובת: s05485931@gmail.com

או ע"י השארת הודעה במערכת בשלוחה 9 בתפריט הראשי

ובלכתך
אמונה בכל דרך